

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/219/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715206447
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715206447.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141 proti povinnému Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX S., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava pod sp. zn. EX 17509/15 o vymoženie pohľadávky vo výške 706,87 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 2Er/219/2015-37 zo dňa 1. februára 2016 jednohlasne takto

rozhodol:

?

Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 2Er/219/2015-37 zo dňa 1. februára 2016 z r u š u j e a vec v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 09.03.2015.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučným titulom je právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00634/11 zo dňa 04.11.2014, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave. Podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku bola Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú oprávnený a povinný uzavreli dňa 18.05.2010. Účastníci konania zabezpečili svoj záväzkový vzťah neúplnou zmenkou (blankozmenkou) vystavenou dňa 18.05.2010. Súčasťou uvedenej zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v bode 15 upravili rozhodcovskú doložku, podľa ktorej všetky spory, ktoré vzniknú medzi zmluvnými stranami budú riešené pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom, pričom právo výberu bolo dané žalujúcej strane.

Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je spotrebiteľskou zmluvou.

Okresný súd konštatoval, že rozhodcovská doložka nebola uzavretá vo forme osobitnej zmluvy. Rozhodcovská doložka je súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, na ktoré odkazuje zmluva o úvere. Takto dojednanú rozhodcovskú doložku súd nepovažoval za platne dojednanú, nakoľko nespĺňa formu požadovanú zákonom o rozhodcovskom konaní, ktorý na uzatvorenie zmluvy vyžaduje dokument podpísaný oboma zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch. Zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinným je zmluvou formulárového typu, ktorú uzatvára oprávnený ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti s vopred neurčitým počtom účastníkov, ktorí obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňujú a prijímajú všeobecné podmienky poskytnutia úveru ako

celok. V prejednávanej veci povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah zmluvy ovplyvniť. Povinný ju teda mohol prijať buď ako celok, resp. odmietnuť.

Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v prejednávanej veci je založená na neexistujúcom a absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že je vydaný v rozpore so zákonom, preto v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade nemohol vydať rozhodcovský rozsudok.

Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako dôvody podania odvolania uviedol § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.. V odvolaní tvrdil, že súd prvého stupňa prekročil v prejednávanej veci rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Súd v prejednávanej veci okrem § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aplikoval na zistený skutkový stav aj § 45 ZoRK, s čím oprávnený nesúhlasil a mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis napriek tomu, že ustanovenie § 45 ods.1, ods. 2 ZoRK upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Preskúmaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, pretože rozhodcovský rozsudok, a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo niečomu čo je v rozpore s dobrými mravmi však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Ďalej tvrdil, že exekučný súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. V prípade, ak súd na zistený skutkový stav aplikoval § 45 ods. 2 ZoRK spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania o práva, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní, ako aj Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Strana exekučného konania sa takto môže vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom § 45 ZoRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený mal za to, že súd prvého stupňa pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci a poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. ZoRK formou samostatného právneho úkonu na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Na základe uvedeného mal oprávnený za to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní.

Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

Napadnuté rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Sudca nemienil odvolaniu oprávneného vyhovieť, preto ho podľa § 374 ods. 4, veta prvá a druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací vec prejednal podľa ustanovení § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že dňa 07.03.2015 bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. spísaná zápisnica obsahujúca návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Následne bola okresnému súdu dňa 05.05.2015 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V prejednávanej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 00634/11 zo dňa 04.11.2014. Podľa rozsudku rozhodcovského súdu bol odporca povinný zaplatiť oprávnenému sumu 882,87 Eur s príslušenstvom. Podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku bola Zmluva o úvere, ktorú oprávnený a povinný uzavreli dňa 18.05.2010. Účelom zmluvy o úvere bolo poskytnutie úveru vo výške 400,- Eur.

Odvolačný súd nezistil, že by bola medzi oprávneným a povinným tak, ako to oprávnený tvrdil v odvolaní dohodnutá rozhodcovská zmluva na samostatnom liste. Zistil však, že v bode 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvorili nedeliteľnú súčasť zmluvy o úvere si oprávnený ako veriteľ a povinný ako dlžník upravili rozhodcovskú doložku tak, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel Sa, vložka č. 3530/B, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. OSP). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporú, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK), rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa ods. 3 cit. ustanovenia, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle citovaného § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma exekučný titul aj ex offico. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či medzi zmluvnými stranami bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve podľa § 3 a § 4 Zák.

č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. platného a účinného k 18.05.2010 (ďalej Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmvacej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Okresný súd správne posúdil predmetný právny vzťah všeobecne ako spotrebiteľský. Odvolací súd po preskúmaní zmluvy súhlasí so záverom okresného súdu v tom, že zmluva o úvere uzatvára dňa 18.05.2010 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou, keďže z predloženej zmluvy nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by pri uzatváraní zmluvy o úvere bol konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Z uvedeného dôvodu možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom (povinným) a dodávateľom (oprávneným) v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, v súlade s právnou úpravou Slovenskej republiky, keď skúmal rozhodcovskú

doložku ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že dlžník v zmluve o úvere vyhlásil, že sa oboznámil s jej obsahom, ako aj s obsahom plných mocí v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na jej zadnej strane, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok (na zadnej strane zmluvy) a vyhlásil, že je plne spôsobilý na všetky právne úkony a že ním uvedené osobné údaje zodpovedajú skutočnosti.

Z obsahu tohto vyhlásenia vyplýva, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú súčasťou predmetnej zmluvy o úvere, keďže sa nachádzajú na zadnej strane samotnej zmluvy o úvere a dlžník svojím podpisom vyhlásil, že súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanej veci došlo medzi oprávneným a povinným k platnému dojednaniu rozhodcovskej doložky obsiahnutej v bode 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a to písomnou formou v súlade s § 4 ZoRK. Záver okresného súdu, ktorý pri vyhodnotení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia vychádzal z právneho názoru, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná v zmysle § 4 ZoRK, keď nebola uzavretá vo forme osobitnej zmluvy, že dojednanie takejto doložky je preto neplatné a že exekučný titul bol z uvedených dôvodov vydaný v rozpore so zákonom je podľa názoru odvolacieho súdu nesprávny.

Námietkami oprávneného, ktoré sa týkali aplikácie ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní sa odvolací súd podrobnejšie nezaoberal z dôvodu, že okresný súd na prejednávanú vec neaplikoval uvedené ustanovenie a aplikovať ani nemohol, keďže od 1. januára 2015 je platná a účinná novela zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, vykonaná zákonom č. 336/2014 Z. z., ktorá zrušila ustanovenie § 45 tohto zákona, v dôsledku čoho považoval tieto námietky za irelevantné.

Keďže súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa bude zaoberať predovšetkým posúdením otázky, či exekučný titul spĺňa formálne a materiálne náležitosti vykonateľného rozhodnutia, na základe ktorého by sa mohla viesť exekúcia, pričom posúdi, či dojednaná rozhodcovská doložka, na základe ktorej si odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd rozhodnúť spor medzi oprávneným a povinným vyplývajúci zo zmluvy o úvere, obsah ktorej okresný súd doteraz neskúmal, pretože skúmal len formálne náležitosti dodržania jej písomnej formy, nevykazuje znaky neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Následne súd prvého stupňa znovu rozhodne o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.